

PL 7 řešení Doba poděbradská, Jagellonci

I. Doplň do vět chybějící slova

- Po porážce radikálních husitů v bitvě u **Lipan** roku **1434** se v Čechách otevřela cesta k soužití kališníků a **katolíků**.
- Umožnila to dohoda zvaná basilejská **kompaktáta**, ta byla vyhlášena jako zemský **zákon**.
- Po smrti Zikmunda roku **1437** a jeho zetě Albrechta Habsburského se stal českým králem Ladislav **Pohrobek**.
- Říkalo se mu tak, protože se narodil **po smrti** svého **otce**.
- O vládě rozhodoval zemský **sněm**.
- Za nezletilého krále rozhodoval zemský **správce**, který se jmenoval **Jiří z Poděbrad**.
- Tento šlechtic byl po náhlé smrti mladého krále roku **1458** na Staroměstské radnici zvolen českým **králem**.
- Nový panovník se snažil po dlouhých válkách obnovit prosperitu království tím, že
  - obnovil těžbu **stříbra** v **Kutné Hoře**
  - uděloval městům **výsady**, aby se tam rozvíjel **řemesla a obchod**
  - chránil bezpečnost **obchodních cest**
- Tento panovník byl kališník, dodržoval basilejská **kompaktáta**, proto se mu říkalo království **dvojího lidu**.
- Tento panovník chtěl řešit spory mezi panovnicemi Evropy **mírovou** cestou.
- S návrhem mírové smlouvy vyslal poselstva k evropským dvorům, o cestě se můžeme dočíst v knize **Aloise Jiráka**, která se jmenuje **Z Čech až na konec světa**.
- Papež považoval tohoto panovníka za **kacíře**, proto vyhlásil proti Čechám výpravu. Do čela této výpravy se postavil **Matyáš Korvín**, který obsadil Moravu, Slezsko, Lužici a nechal se v **Olomouci** korunovat českým králem.
- Roku **1471** na český trůn dosedl polský rod **Jagellonců**.

1471, 1434, 1458, 1437, Lipan, Jiří z Poděbrad, Pohrobek, Matyáš Korvín, Alois Jirásek, Jagellonci, Olomouci, Kutné, dvojího lidu, Z Čech až na konec světa, kacíře, kompaktáta, katolíků, zákon, obchodních, kališník, mírovou, kompaktáta, sněm, stříbra, smrti otce, výsady, králem, obchod, správce, řemesla

II. Přiřaď k panovníkům pojmy(např. 1C, 2B)

1 Vladislav Jagellonský	A král Bene
	B zahynul u Moháče
2 Ludvík Jagellonský	C přestěhoval se do Budína
	D měl spory s Matyášem Korvínem
	E přesídlil do Budína
	F zahynul v bitvě s Turky
	G za jeho vlády vzniklo česko – uherské soustátí
	H stal se uherským králem
	CH vznikla stavovská monarchie
sv. Barbory v Kutné Hoře	I za jeho vlády byl postaven Vladislavský sál, chrám

1 A, C,D,E,G,H,CH,I

2 B,F

PL8 řešení Doba poděbradská, Jagellonci

III. V které zemi dnes leží Budín, jak se toto město dnes jmenuje?

Maďarsko, Budapešť

IV. a) Jaké významné akce se dnes konají ve Vladislavském sále?

Slavnostní zasedání parlamentu, předávání vyznamenání, slib prezidenta republiky, vystavení korunovačních klenotů = reprezentační shromáždění, od r. 2019 ke komerčním účelům

b) Kde se v Praze nachází tento sál ? **Na Pražském hradě**

c) Jak se jmenoval architekt, který postavil Vladislavský sál? **Benedikt Rejt**

V. a) Jak se jmenoval architekt, který postavil chrám sv. Barbory v Kutné Hoře?

Petr Parlér, Matěj Rejsek z Prostějova, Benedikt Rejt

b) Proč dostal jméno sv. Barbory?

sv. Barbora je patronka horníků – v Kutné Hoře se těžilo stříbro -žili tam horníci

VI. Vysvětli, co znamená stavovská monarchie?

O moc s králem se dělí stavy(král nerozhoduje sám) – zasedají na zemském sněmu

VII. a) Kdo patřil ke stavům?

páni(vyšší šlechta), rytíři(nižší šlechta), zástupci královských měst, na Moravě navíc ještě zástupci katolické církve

b) O čem rozhodovali zástupci stavů? Kde zasedali?

**Navrhovali a schvalovali zemské zákony a vybírání daní
volili, přijímali nové panovníky**

svolávali armádu

rozhodnutí stavů se stávala zákonem a zapisovala se do zemských desek

Praha český sněm

Olomouc, Brno moravský sněm